

David van Bodegom, *Nood breekt wet*, Prometheus, 296 blz., 17,95 euro.
Zie ook www.medischcontact.nl/boeken.

Het ziekbed van een tropenarts

Tom van Naemen, hoofdpersonage in de roman *Nood breekt wet* van David van Bodegom, wil al sinds zijn 16de naar Afrika. 'Als hij gelovig was zou hij missionaris zijn geworden, maar hij was niet gelovig, dus schreef hij zich in voor geneeskunde.'

Na de afronding van zijn opleiding gaat hij voor drie jaar in een klein missieziekenhuis in het noorden van Ghana werken. Een ziekenhuis met geringe bezetting, een oude generator, een röntgenapparaat uit de jaren zestig en een auto met defect stuur. Vooral in de gevreesde regentijd stroomt het ziekenhuis vol met patiënten. De roman gaat over het werk, de ervaringen en avonturen van de jonge tropenarts, zijn patiënten, hun symptomen en aandoeningen, verwachtingen en bijgeloof. En de ontelbare improvisaties en andere uitwegen die ze in het ziekenhuis (moeten) verzinnen om mensen hulp te bieden. Er wordt zorg geleverd 'aan de lopende band en zonder franje'.

De dagelijkse praktijk is een aaneenschakeling van noodgevallen. Niet zelden tot grote frustratie van de hardwerkende Tom, die de

indrukken, werkdruk en aangrijpende patiënten maar nauwelijks van zich af kan zetten. Hij slaapt slecht, piekert en vloekt, maar praat met niemand over zijn eigen gemoedstoestand. Uiteindelijk wordt de arts zelf patiënt en dreigt hij 'te sterven aan zijn eigen ideaal: westerse geneeskunst in Afrika'.

Op zijn ziekbed denkt hij terug aan zijn ervaringen en hoe Afrika hem heeft veranderd. Steeds meer worstelt hij met twijfels en vragen over zijn idealen, tropengeneeskunde en het nut van zijn werk. Naast de frustraties en verwondering van een jonge tropenarts, geeft *Nood breekt wet* een levendige inkijk in de (medische) gewoonten, gebruiken en het dagelijks leven in Ghana. Hier en daar is het verhaal wat stereotypisch en clichématig, maar dan wel vaak voorzien van (bittere) humor en mooie observaties. Het boek zit vol met medische, ethische en medisch-ethische vraagstukken, die ook de lezer aan het denken zullen zetten. Schrijver Van Bodegom, arts en historicus, woonde en werkte zelf jarenlang als arts-onderzoeker in Ghana. **BV**